

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643-610- 4128
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

25.11/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 28.10.2014 tarihli ve 43452547-120.00-199901 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Bursa Milletvekili Turhan TAYAN'a ait 7/53811, Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/53812, 7/53813, 7/53814, 7/53815, 7/53816, 7/53817, 7/53818, İstanbul Milletvekili Melda ONUR'a ait 7/53819, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/53820 ve İstanbul Milletvekili Durmuşali TORLAK'a ait 7/53821 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin cevabi görüşler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER :

1-Cevabi görüşler 7/53811, 7/53812, 7/53813,
7/53814, 7/53815, 7/53816, 7/53817, 7/53818,
7/53819, 7/53820, 7/53821 (8 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Melda ONUR

İstanbul Milletvekili

Esas No

:7/53819

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) kuruluş günü olan 16 Ekim tarihi her yıl dünyada Gıda Günü olarak kutlanmaktadır. Ülkemizde ise, tarım arazilerinin yapılaşmaya açılmasına dikkat çekildiği, tarım faaliyetlerini sürdürmeye yardımcı olarak üreticiyi koruma önerilerinin konuşulduğu, ziraat odaları ve çevre örgütlerinin çağrı yaptıkları gün olarak öne çıkmaktadır. Kamuoyu tarafından takip edildiği üzere yaklaşık 2 seneyi dolduran bir süre zarfında Bakanlığınız tarım arazilerinin imara açılmasına karşı kamu spotları yayınlamaktadır.

Bir zamanlar gıda açısından kendi kendine yetebilen bir ülke olarak övünürken, geldiğimiz noktada Türkiye buğdayı bile ithal edecek konumda bulunmakta, özellikle çevresel açıdan gıda zincirini tehdit eden birçok gelişme yaşanmaktadır. Türkiye’de enerji politikası ve büyüme adı altında, kömürlü termik santraller, nehir tipi hidroelektrik santraller, siyanürle maden arama vasıtasıyla ülkemiz topraksız kalıncaya dek özel şirketlerin yatırımlarına açılmıştır. Öte yandan yapılaşma, konut yapma, taş ocağı işletmeleri de aynı şekilde tarım topraklarına zarar vermektedir. Bütün bu kötü gidişat ile birlikte dünya gıda krizine bir çözüm ararken, tarım alanlarını tarım dışı kullanımlara açmak bilinçsiz ve Bakanlıklar arası eşgüdümlü çalışmadan yoksun bir yönetim anlayışını yansıtmaktadır.

Tarım arazilerinin imara açılmasında en sık karışılan kullanılan yöntemler; “acele kamulaştırma” ve “kamu yararı” kararlarıdır. Güncel yaşadığımız en son örnekte Manisa’nın Soma İlçesi Yırca Mahallesi’nde Kolin Grubu tarafından kurulması istenen kömürlü termik santral için ‘acele kamulaştırma’ sürecinde olan zeytinlik alanda asırlık 475 zeytin ağacı kesilmiştir. Bakanlar Kurulu tarafından alınan kararla gerçekleştirilen bu işlemlerde Bakanlığınızın kamu spotuna ters düşen bir tavır içinde hareket ettiği, daha doğrusu hareket etmediği yani tarım arazilerini korumak için hiçbir harekette bulunmadığı açıkça görülmektedir. Köylüler ağaçların kesilmemesi, tarım arazilerinin korunması için sadece bu örnekte olduğu gibi değil Türkiye’nin her yerinde gece gündüz nöbet tutmaktadır.

Bu bağlamda;

SORU 1) Son 5 yıl içinde “Acele kamulaştırma” kararı ile el konan tarım arazilerinin miktarı nedir?

SORU 2) Son 5 yıl içinde “Kamu yararı” kararı ile el konan tarım arazilerinin miktarı nedir?

SORU 3) Son 5 yıl içinde ne kadar 1. sınıf tarım arazisi kaybolmuştur?

SORU 4) Enerji yatırımları için el konulan ne kadar tarım alanı kaybolmuştur?

SORU 5) Yapımı planlanmış termik santral projeleri için ne kadar tarım alanına el konulmuştur?

SORU 6) Yapımı planlanmış HES projeleri için ne kadar tarım alanına el konulmuştur?

SORU 7) Yapımı planlanmış Nükleer santral projeleri için ne kadar tarım alanına el konulmuştur?

SORU 8) Taş ocakları için ne kadar tarım alanına el konulmuştur?

SORU 9) Maden arama faaliyetleri için ne kadar tarım alanına el konulmuştur? Bunun ne kadarı altın madenleri için özel sektöre tahsis edilmiştir?

SORU 10) Konutlaşma için el konulan ne kadar tarım alanı kaybolmuştur?

SORU 11) Turizm yatırımları için el konulan ne kadar tarım alanı kaybolmuştur?

SORU 12) Tarım arazilerinin korunamaması ve toprak kaybı sonucunda tarımsal üretim nasıl etkilenmiştir?

SORU 13) Tarım arazilerinin tarım dışı kullanımı sonucunda tarımsal üretimde hangi temel ürünler hangi oranda etkilenmiştir? Ürün kategorileri bazında tarımsal alan kaybı hangi büyüklüktedir?

SORU 14) İl bazında kaybolan tarım alanlarının oranları nelerdir? En çok ve en az hangi ilimizde tarım alanları tarım dışı kullanılmaktadır?

SORU 15) Bakanlığın kamu spotları yayınlamasının somut anlamda karşılığı ne olmuştur? Kamu spotundan beklenen maddi ya da manevi fayda nedir? Kamu spotlarının yarattığı farkındalık ile birlikte tarım arazilerinin el konulmasına karşı çıkan köylü için Bakanlığınızın güvencesi ne olacaktır?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15) Bakanlığımızca tarım arazilerinin amaç dışı kullanımına ilişkin talepler 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu çerçevesinde değerlendirilmekte ve gerekli işlemler bu kapsamda yürütülmektedir.

5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununun 13 üncü maddesinde, mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri ile sulu tarım arazileri tarımsal üretim amacı dışında kullanılamayacağı, ancak alternatif alan bulunmaması ve Toprak Koruma Kurulunun uygun görmesi ve Kamu Yararı Kararına dayalı olarak tarım dışı amaçlı tahsisler yapılabilmektedir.

Bakanlığımızca tarım arazilerimizin korunmasına yönelik olarak önemli çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda Arazi Kullanım Planları hazırlanmakta, ilgili kurumlarla işbirliği içinde ulaşım, konut, enerji, sulama vb. yatırımların mümkün olduğunca bu tarım alanlarının dışında uygun alanlara yönlendirilmesi sağlanmaktadır. Ayrıca, Büyük Ovaların Belirlenmesi çalışmaları yürütülmekte olup, bu çalışma ile verimli tarım alanlarının korunması amaçlanmaktadır.

Bu önemli konuda toplumsal farkındalığın artırılması amacıyla, hazırlanan afiş, broşür, kitap, magnet, kamu spotu gibi basılı ve görsel materyaller ile düzenlenen sempozyum, fuar, konferans vb. etkinliklerle toplumumuz bilinçlendirilmektedir.